

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-02-09
Besvaras senast
2024-03-01

Till statsrådet Camilla Waltersson Grönvall (M)

2023/24:465 Juridiskt ombud för barn

Nyligen presenterade Rädda Barnen en enkätundersökning som visar att sju av åtta riksdagspartier menar att en utredning behöver tillsättas för att se över möjligheten för barn att få ett eget ombud i processer som rör deras vårdnad, boende och umgänge. Tillsammans motsvarar dessa sju partiers riksdagsledamöter en rejäl majoritet i kammaren: 281 av riksdagens 349 ledamöter.

Frågan har lyfts av flera organisationer, bland andra Lex Tintin-föreningen, som träffat både justitieministern och barnrättsministern. De skriver på sin hemsida bland annat:

”Att ge barnet ett ombud skulle garantera att barnets perspektiv synliggörs och förstärks i processen. Om barnets position ska stärkas på ett mer reellt och hållbart sätt krävs det att ombudet knyts till en talerätt för barnet, så att ombudet exempelvis kan framställa egna yrkanden om en viss vårdnads-, boende- eller umgängesform, åberopa egen bevisning, ställa frågor till de vittnen och sakkunniga som åberopats av andra, föra fram argumentation och överklaga ett beslut eller en dom. Ytterst skulle talerätt och rätten till ombud för barn i vårdnadstvister bidra till att domstolens beslutsunderlag blir mer robust och därigenom ges domstolen bättre förutsättningar att fatta välgrundade beslut i enlighet med barnets bästa.”

Såväl forskare, experter, civilsamhälle och myndigheter som statliga offentliga utredningar har konstaterat brister i hur barns rättigheter tillgodoses i processer om deras vårdnad, boende och umgänge. Jämställdhetsmyndigheten har i flera rapporter visat på stora brister kring bland annat domstolars bristfälliga riskbedömningar kring våld. Man belyser också att barns berättelser och åsikter sällan lyfts eller ges betydelse. Även flera statliga offentliga utredningar har lyft liknande aspekter, exempelvis Barnkonventionsutredningen (SOU 2020:63) och senast Utredningen om barns möjligheter att utkräva sina rättigheter i sitt betänkande *Förbättrade möjligheter för barn att utkräva sina rättigheter enligt barnkonventionen* (SOU 2023:40). I den utredningen föreslås att frågan om barns rätt till egna juridiska ombud i dessa processer ska utredas vidare. Detta rekommenderar även Jämställdhetsmyndigheten och Barnombudsmannen.

I utredningen SOU 2023:40 framställs följande till regeringen:

”Frågan om talerätt och juridiskt biträde för barn i mål om vårdnad, boende och umgänge är en så pass omfattande och komplex fråga att det saknas möjlighet att inom ramen för denna utredning lämna konkreta förslag. Frågan bör därför utredas ytterligare.”

I ljuset av resultatet av Rädda Barnens enkätundersökning, Lex Tintin-föreningens framställan, majoritetsförhållandena i riksdagen och utredningens förslag i SOU 2023:40 vill jag fråga statsrådet Camilla Waltersson Grönvall:

Vilka åtgärder avser statsrådet att vidta för att en utredning om möjligheten för barn att få ett eget ombud i processer som rör deras vårdnad, boende och umgänge ska tillsättas?

.....

Laila Naraghi (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck